

turen klager Forfatteren over, at det meteorologiske Urmateriale fra Danmark (alene) ikke var tilgængeligt for ham. Man savner Oplysning om, hvorledes det var muligt at undgaa Adgang dertil, da det er publiceret i meteorologisk Aarbog, som udsendes til et stort Antal videnskabelige Institutioner ogsaa i Tyskland.

Trods disse Mangler og adskillige andre smaa Unøjagigheder, der kun viser Vanskeligheden ved at skrive et Lands Geografi ud fra Literaturstudium alene, indeholder Bogen overmaade meget af Interesse ogsaa for Danske, hvem man ikke stærkt nok kan anbefale at lære Broderfolkene og deres Lande at kende baade gennem Studie og Selvsyn.

M. Vahl.

L. Rüttimeyer: Ur-Ethnographie der Schweiz. (8° 399 S. med talr. Illustr.). Helbing & Lichtenhahn. Basel 1924.

I denne Bog søger Forfatteren — der er Professor ved Basels Universitet — at paavise, hvordan der i hans Fædreland, Schweiz, findes talrige Kulturelementer, som har deres Rod i den forhistoriske Tid, ja ofte gaar helt tilbage til den palæolitiske Kultur. Grundlaget for denne Undersøgelse er den Konservatisme angaaende Redskabsformer og Arbejdsmetoder, som findes i visse afsidesliggende Bjergegne, hvor man ofte under et ganske tyndt Overfladelag finder Rester af meget gamle Kulturkomplekser. Forfatterens Arbejdsfelt er navnlig Kanton Wallis; i dennes isolerede Bjergdale, hvor Sproget minder om Gammelfransk fra 12.—13. Aarh., har Befolkningens Levevis ændret sig meget lidt gennem Aarhundrederne; en stor Del af Beboerne fører stadigvæk et omflyttende Liv: Fra Sæterlivet i Alpehytten, med den primitive Smør- og Ostetilvirkning, til Landsbyens Kornavl og Dyrkning af Hamp og Hør og atter til Rhonedalen, hvor Vinen dyrkes og hvorfra Druerne transporteres i Lædersække paa Muldyrryg op til Vinpressen i Landsbyen, der ofte ligger 1000 m højere; næsten alle Fødevarer producerer de selv: Mælk, Smør, Ost, tørret Kød og Brød, og enhver er sin egen Haandværker; Klæderne væves hjemme, og det meste Værktøj kan de selv forfærdige. En saadan Bjergdal danner saaledes et lille afsluttet Samfund, ret uafhængigt af Omverdenen; ikke underligt, at Redskabsformer og Metoder har kunnet holde sig her uforandret gennem Aartusinder.

Efter denne Indledning gennemgaar Forfatteren meget udførligt og ledsaget af et rigt Illustrationsstof et stort Antal Redskabsformer, hvis „Stamtræ“ undersøges, og hvorved der ogsaa trækkes mange etnografiske Paralleler. Kun ganske enkelte skal omtales her: De ejendommelige Kærvstokke, som har Paralleler i vor Budstikke og i Australiens Churinga og som ogsaa kendes fra palæolitiske Fund;

Stenlamper, som man endnu træffer i Brug som Bjergværks- eller Kapellamper, kendes baade fra den romerske og forhistoriske Tid, ligesom hos mange nulevende arktiske Folk; andre Eksempler hentes fra Skrabere, Knive, Agerbrugsredskaber (Segl, Gravestok, Plov, Aag), Fiskeredskaber (Netsænkere, Lyster), Klædningsstykker, Legetøj o. s. v.; ogsaa forskellige Elementer fra den aandelige Kultur, som Masker og visse ornamentale Træk, har deres Rod i ældgammel Tid. Alt i alt maa man forbavses over den Kontinuitet i Udviklingen, som man finder her og som man hidtil ikke rigtig har haft Øjet aabent for. I et Land som vort eget, som i langt højere Grad end Schweiz har været udsat for fremmede Kulturstrømmes nivellerende Indflydelse, vilde en saadan Undersøgelse dog næppe give et helt saa tilfredsstillende Resultat.

Cand. mag. *Therkel Mathiassen.*

**O. Olufsen: Hos Ørkenens Sønner. Olufsens Sahara-Ekspe-
dition 1922—23. (8° 211 S. m. talr. Illustr. og 1 Kort).
H. Hagerup. Kbhvn. 1924.**

Man kunde være berettiget til at tro, at Professor Olufsen, efter den betydelige Indsats, han har gjort i dansk geografisk Forskning, nu omsider kunde have følt sig fristet til at hvile paa sine Laurbær, men nej! 26 Aar efter sin første Expeditions Begyndelse drager han ud paa sin Sahara-Expedition 1922—23, maaske den betydeligste og mest interessante af alle hans Rejser.

Den populære Skildring af Expeditionen, som er udkommet, og som han har givet Titlen „Hos Ørkenens Sønner“, giver en meget livlig Skildring af Expeditionens Forløb. Ruten er næsten for bekendt, til at vi behøver at referere den. Den er bleven fulgt nøjagtig efter den Plan, Olufsen har offentliggjort her i Tidsskriftet: Fra Touggourt, Jernbanens sydligste Punkt, over Ouargla og In Salah til Tamanrasset i Hoggar, derfra tilbage over Abalessa og Aoulef til Beni Ounif ved den marokkanske Grænse. Man bliver næsten ked af, at Olufsen vender om i Tamanrasset. Man kunde have ønsket, at han havde fortsat til Timbuktu, han var jo dog næsten halvvejs.

Expeditionens Hovedopgave var vel nok Studiet af Tuaregernes Liv, efter at de nu er pacificerede af Franskmændene, og Bogen giver et udmærket Indblik heri. Man fristes næsten til at beklage, saa tamme, Tuaregerne er blevne, men et interessant Folkefærd er de dog endnu.

Bogen er spækket med udmærkede Illustrationer, der næsten allesammen skyldes Fotografier tagne af Forfatteren selv.

N. C. Kragballe, Læge.